

gang mellem Personalet — saa er dette umuligt i de mindre Bagerier i Provinsbyerne og paa Landet. „Her arbejdes“ — som i Andragendet anført — „i Reglen kun med en enkelt eller i det højeste kun med nogle faa Medhjælpere, og det er her i Reglen ganske usikkert, om man kan faa nogen til at vikariere. Selv om saadan Assistance i enkelte Tilfælde maaske kan faas, saa kan denne ikke benyttes i mindre Bagerier, men kun i større, hvor den enkelte Mands Arbejde ikke faar særskilt Betydning. I mindre Bagerier kan man derimod ikke uden at udsætte Forretningen for at lide Skade tage en fremmed Arbejder ind, naar han er ganske ukendt med de stedlige Forhold og Bageriets Arbejdsmaade. I de fleste af vore Provinsbyere Forholdene smaa, og derved tvinges vore Provinsbagere til at indskrænke deres Arbejdskraft til det mindst mulige; de fleste af Mestrene ere derfor nødte til selv at deltage i Arbejdet og fuldt ud at udføre een Mands Arbejde. Mesteren er altsaa derved afskaaren fra selv at kunne vikariere for en Svend, naar denne skal have Fridøgn, og mange mindre Bagerier, som nu drives af ældre Mestre eller Enker, ville slet ikke kunne producere Brød i den Tid, dets Arbejdspersonale skal have Frihed . . . Der vil, naar Arbejdet i Bagerierne Dagen efter en Søn- eller Helligdag kan begynde Kl. 4 Morgen, have frisk Brød færdigt Kl. 8 à 9 Formiddag, hvilket ganske vist er noget senere, end Publikum nu forlanger frisk Brød, men vi haabe, at Publikum, da dette kun vil indtræffe Dagen efter en Helligdag, vil finde sig deri og slaa noget af paa sine Fordringer i denne Henseende. Paa den anden Side vil den af os her foreslaaede Arbejdsstandsning fra Kl. 12 Middag til næste Morgen Kl. 4 skaffe Arbejderne en samlet Fritid af 16 Timer samtidig med, at alle andre holde Søndagshvile. . . . For Bagerierne i København og Omegns Vedkommende har det derimod en meget stor Betydning at beholde den nu almindelige Arbejdsordning, hvorved enhver Arbejder en Gang ugentlig har et fuldt Døgn Arbejdsfrihed. I disse Bagerier vilde en fuldstændig Standsning af Arbejdet være til betydelig Skade for Standen og tillige medføre store Ulemper for Befolkningen. Man har her i de sidste 5 Aar efter Forhandling og Overenskomst mellem Organisationerne indført et ugentligt Fridøgn, og dette Forhold, som nu en Gang har vundet Hævd, ønskes fra begge Sider opretholdt. — Da det er umuligt ad Frivillighedens Vej at gennemføre

„en saadan almindelig Arbejdsstandsning som den foreslaaede i vore Provins- og Landbagerier om Søn- og Helligdage, medens Arbejdernes Krav om en ugentlig Arbejdsfrihed fremsættes med stedse større Eftertryk, og da et stort Flertal af den danske Bagerstands Medlemmer finder et saadant Krav rimeligt, har man samlet sig om at virke hen til Søn- og Helligdags- hvilens Ordning ved Lov . . .“

Medens man ganske kan tiltræde foranstaaende Begrundelse og i Henhold hertil har affattet Forslagets § 5, har man dog ikke kunnet hørte fra, at Indførelsen af et ugentligt Fridøgn ogsaa i Bagerierne udenfor København, Frederiksberg og Omegn maa anses for ønskelig, saaledes at der ved Loven aabnes fornøden Adgang hertil, saa meget mere som det ugentlige Fridøgn ifølge foreliggende Oplysninger allerede ad Frivillighedens Vej er gennemført i en Række Købstæder udenfor København, saaledes i Helsingør, Hillerød, Holbæk, Roskilde samt delvis i Vordingborg og Nykøbing paa Falster. Man har derfor bragt i Forslag (jfr. § 6, 2det Stykke), at der tillægges Indenrigsministeren Bemyndigelse til at paabyde Anvendelsen af Reglerne om Fridøgnet for Kommuner udenfor Københavns Amdsraads-kreds. Ved — som foreslaaet — at kræve Kommunalbestyrelsens forudgaaende Indstilling, opnaas formentlig tilstrækkelig Betyggelse for, at Fridøgn ikke paabydes gennemført, medmindre dets Indførelse efter de stedlige Forhold kan anses for svarlig, jfr. herved Lov Nr. 71 af 11. April 1901, § 1, 2det Stykke, hvorefter Vedtægt om Børns og unge Menneskers Anvendelse i visse Erhvervsvirksomheder ligeledes kan fastsættes efter Forslag af vedkommende Kommunalbestyrelse.

I Forslagets § 5 er det fastsat, at Arbejdsfrihed for Arbejdere, der udelukkende ere beskæftigede med Konditorivirksomhed eller Kagebagning, skal begynde Søndag Kl. 2 Em. og vedvare til Mandag Morgen Kl. 6. Denne Bestemmelse er begrundet ved Hensynet til Konditorierne, som, da Søn- og Helligdage ere deres bedste Forretningsdage, ikke kunne blive færdige med deres Arbejde før i det tidligste Kl. 2 Em. Man har dog anset det rettest at fastslaa, at Bestemmelsen kun gælder de Arbejdere, der udelukkende ere beskæftigede med Konditorivirksomhed eller Kagebagning, ligesom man har ment, at de paagældende have et billigt Krav paa at erholde de 2 Timer fra Kl. 12—2 om Søndagen godtgjorte derigennem, at